

ОБРАЗОВАНИЕТО В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2022/2023 УЧЕБНА ГОДИНА

Основните резултати от проведените от Националния статистически институт (НСИ) годишни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции, показват, че:

- През учебната 2022/2023 година в предучилищното образование (детските градини и подготвителните групи в училищата) в област Варна са записани 15.6 хил. деца, или с 2.5% повече в сравнение с предходната година.
- През 2022 г. основно образование са завършили 4.4 хил. ученици, а завършилите средно образование в общообразователни и професионални училища в област Варна са съответно 1.8 и 1.0 хил. ученици.
- Записаните в различните степени на висшето образование („професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“) за академичната 2022/2023 година са 22.2 хиляди.
- Към 31.12.2022 г. за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в област Варна се обучават 630 лица, от които 75 чужди граждани.

Предучилищно образование

Към 1.12.2022 г. в област Варна функционират 99 самостоятелни детски градини, като броят им остава непроменен в сравнение с предходната година. В предучилищно образование, провеждано в детските градини и подготвителните групи в училищата, са записани 15.6 хил. деца, от които 8.0 хил., или 51.5%, са момчета. В сравнение с предходната година броят на децата се увеличава с 2.5%.

Обхватът на децата в това образователно ниво, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване¹, за учебната 2022/2023 година, е 90.3%.

Средният брой деца в една самостоятелна детска градина в област Варна е 158, като за градовете е значително по-голям - 193, отколкото в селата - 67. В една група са записани средно 27 деца, съответно 28 в градовете и 24 в селата.

Педагогическият персонал, зает в детските градини, е 1 339 и в сравнение с предходната учебна година намалява с 6 души, или с 0.4%. Детските учители са 1 260, или 94.1% от педагогическия персонал.

¹ Груповият нетен коефициент на записване на децата в детските градини се изчислява в проценти като отношение на броя на децата в детските градини във възрастовата група 3 - 6 години към броя на населението в същата възрастова група.

Общо образование

Към 1.12.2022 г. в област Варна общообразователно и профилирано обучение се провежда в 103 общообразователни и специални училища, като учениците в тях 38.1 хиляди. В сравнение с предходната учебна година броят на училищата намалява с едно. В една паралелка в общообразователните и специалните училища се обучават средно по 22 ученици.

През 2022 г. основно образование в общообразователните и специалните училища са завършили 4.2 хил., а средно образование - 1.8 хил. ученици.

Учителите (вкл. директорите и заместник-директорите с преподавателска заетост) в общообразователните и специалните училища през учебната 2022/2023 година са 3.5 хиляди.

Професионално образование и обучение

Професионалното образование и обучение в област Варна през учебната 2022/2023 година се осъществява в едно училище по изкуствата, едно спортно училище, 19 професионални гимназии и 3 професионални колежа с прием след средно образование. Общият брой на учащите в професионални програми е 11.9 хиляди.

В професионалното образование преобладават момчетата, които са 56.6% от общия брой на учениците в тази образователна програма.

През 2022 г. средно образование в професионалните гимназии, училището по изкуствата и спортното училище в област Варна с диплома са завършили 1.0 хил. души. Степен на професионална квалификация по съответните програми е придобита, както следва:

- първа степен професионална квалификация в професионалните паралелки - 26 ученици;
- втора и трета степен професионална квалификация - съответно 103 и 1 131 ученици;
- четвърта степен професионална квалификация в професионалните колежи с прием след завършено средно образование - 101 ученици.

През учебната 2022/2023 година учителите (вкл. директорите и заместник-директорите с преподавателска заетост) в професионалното образование са 930.

Висше образование

През учебната 2022/2023 година студентите в област Варна, записани в четирите образователно-квалификационни степени „професионален бакалавър“, „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“, са 22.9 хил., като в сравнение с предходната учебна година броят намалява с 1.4 хил., или 5.9%.

Колежи (образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“)

През учебната 2022/2023 година за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) „професионален бакалавър“ в коледите, в структурата на университетите, се обучават 1 010 студенти. Спрямо предходната година броят им намалява със 108 души, или с 9.7%.

През 2021 г. ОКС „професионален бакалавър“ са придобили 314 студенти, с 67 по-малко спрямо предходната година, или със 17.6%.

Преподавателите в коледите, в структурата на университетите, са 24, като спрямо предходната година техният брой намалява с един, или с 4.0%.

Университети и специализирани висши училища (образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“)

През учебната 2022/2023 година за придобиване на ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в университетите и специализираните висши училища в област Варна се обучават 21.2 хил. души, от които 49.1% са жени.

Студентите - български граждани са 18.4 хил., или 86.6% от всички студенти в университети и специализирани висши училища в област Варна, и в сравнение с предходната година техният брой намалява с 1.2 хил., или с 6.2%. Чуждестранните студенти са 2.8 хил., което е с 1.8% по-малко спрямо 2021/2022 учебна година.

През 2021 г. ОКС „бакалавър“ в област Варна са придобили 2.5 хил. студенти, от които 1.4 хил., или 54.3% са жени. Висше образование, степен „магистър“, са завършили 1.8 хил. студенти, от които 62.0% са жени.

Преподавателите в университетите и специализираните висши училища са 1.9 хил., като на основна работа са 1.6 хил., или 81.7%.

Образователна и научна степен „доктор“

Към 31.12.2022 г. в област Варна се обучават общо 630 докторанти, като от тях 56.3% са жени.

Чуждестранните докторанти са 75, което е със 7.4% по-малко в сравнение с предходната година.

През 2022 г. образователна и научна степен „доктор“ са придобили 138 души, от които 76, или 55.1%, са жени.

Методологични бележки

От 2021/2022 учебна година Националният статистически институт (НСИ) промени източника на данни за изследванията на предучилищното и училищното образование, като използва изцяло информация от административните регистри на Министерството на образованието и науката, поради което е налице прекъсване на динамичния ред. Допълнителна информация е публикувана на интернет сайта на НСИ към метаданните за изследванията (<https://nsi.bg/bg/node/3415> и <https://nsi.bg/bg/node/3433>).

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба в България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011) и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учащи в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация. Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Повече информация и данни за статистиката на образованието могат да се намерят на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Образование и учене през целия живот“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=42).